

Presentació de l'acte - Raimon Jané

Bona tarda a tothom,

Benvinguts i benvingudes al Col·legi de Periodistes de Catalunya i moltes gràcies per acompanyar-nos avui en la presentació de l'Informe Accessibilitat Auditiva a Catalunya 2026 de la Federació ACAPPS.

Vull començar agraint especialment a la directora general d'Autonomia Personal i Discapacitat, Sílvia Subirana, que ens acompanyi avui i que hagi volgut compartir amb nosaltres aquesta presentació. I també vull agrair al Col·legi de Periodistes de Catalunya que ens aculli en aquest espai. Creiem que és un lloc especialment adequat per presentar un informe que vol posar dades, experiències i realitats damunt la taula i contribuir a fer-les arribar al conjunt de la societat per tal de millorar-la.

Avui presentem la **cinquena edició** d'aquest **informe d'Accessibilitat Auditiva**. Cinc anys recollint les situacions que ens fan arribar les persones amb sordesa quan una activitat, un servei, una instal·lació o una informació **no us és accessible**. Cinc anys també **d'acompanyament des de la Federació ACAPPS**: d'escoltar aquests casos, d'intervenir davant les administracions, empreses i organitzacions de tot tipus i de treballar perquè una situació que afecta una persona pugui servir també per obrir camí i evitar que aquella mateixa barrera es repeteixi.

Però abans d'entrar en els resultats de l'informe, crec que és important situar de quina realitat estem parlant.

A Catalunya hi ha **35.786** persones amb **discapacitat auditiva reconeguda**, segons les dades del Departament de Drets Socials i Inclusió de 2025. Però aquesta xifra no recull tota la dimensió de la sordesa. A Catalunya, segons l'INE, **174.100** persones majors de 6 anys es declaren amb **discapacitat auditiva** i **946.393** persones majors de 16 anys manifesten tenir alguna **dificultat auditiva** en diferents graus. Estem parlant, per tant, d'una realitat que afecta moltes persones i que és molt més àmplia del que sovint imaginem. I hi ha una dada que és especialment important, i alhora **desconeguda** per ser **molt invisible** i és que el **97,8% de les persones amb sordesa es comuniquen oralment**. I des de la Federació ACAPPS volem destacar la situació i mancances de l'accessibilitat auditiva per tot aquest gran col·lectiu.

Això vol dir que quan parlem d'accessibilitat auditiva estem parlant de garantir que les persones que es comuniquen oralment puguin entendre, comunicar-se i participar en igualtat de condicions. La realitat actual, a més, és molt diferent de la que podíem trobar dècades enrere. El cribratge neonatal universal, els audífons, els implants coclears i el treball terapèutic han fet possible que cada vegada més persones amb sordesa desenvolupin la seva comunicació oral amb plena autonomia personal.

Volem recordar i destacar que a Catalunya tenim des de **2014 la Llei d'Accessibilitat** i des de **2023 el Codi d'Accessibilitat**, que regula detalladament com cal actuar en cada àmbit perquè sigui **accessible a la comunicació oral de les persones amb sordesa**. Per tant, és el moment per verificar el seu compliment i actuar perquè sigui una realitat. Però, com veurem avui, encara queda molt camí per recórrer.

Quan parlem d'accessibilitat auditiva estem parlant d'una necessitat real, extensa i diversa, que afecta persones de totes les edats i en situacions molt diferents. I aquí és on pren tot el sentit aquest

informe. Perquè **aquest informe** és molt **més que una recopilació de casos**. És una eina que ens permet **identificar quines barreres a la comunicació continuen existint**, veure quines es repeteixen i, sobretot, entendre què ens falta per aconseguir que l'accessibilitat auditiva sigui una realitat quotidiana.

Quan una persona amb sordesa no pot seguir una reunió, una visita mèdica, una activitat cultural, una gestió administrativa o un acte públic, perquè no s'han previst les mesures necessàries, no estem davant d'un problema individual. Estem davant d'una barrera que la societat té la responsabilitat i l'obligació legal d'eliminar.

En aquests cinc anys també hem pogut comprovar una cosa important: **moltes d'aquestes barreres es poden resoldre amb relativa facilitat**. Quan les administracions, les empreses i les organitzacions coneixen les necessitats de les persones amb sordesa i saben quines mesures de suport a la comunicació oral cal aplicar, l'accessibilitat és possible. El repte és aconseguir que aquest coneixement i aquestes mesures deixin de ser excepcionals.

No podem demanar a cada persona amb sordesa que, cada vegada que vol anar al metge, participar en una activitat, assistir a una reunió o fer una gestió, hagi d'explicar què necessita i reclamar individualment que se li garanteixi el seu dret. L'accessibilitat no pot dependre de la capacitat de cada persona per reclamar-la. Ha d'estar prevista i ha d'existir un protocol ben clar que la garanteixi.

Aquesta mancança és especialment rellevant en el cas de la comunicació oral. Aquestes persones amb sordesa sovint es troben en diversos àmbits on no hi ha cap mesura d'accessibilitat a la comunicació oral, perquè ningú ho ha previst. Es necessita subtitulació, bucles magnètics, sistemes FM i altres mesures de suport a la comunicació oral. Però aquestes mesures només són útils si es coneixen, si es planifiquen i si s'apliquen correctament.

Des de la Federació ACAPPS defensem, per tant, que hem de fer un pas més: passar d'una accessibilitat que sovint es resol cas per cas a una accessibilitat incorporada des del principi en el disseny universal dels serveis, de les activitats i dels espais. Aquest és el camí que ens marquen les normes d'accessibilitat - com La Llei d'Accessibilitat i el seu Codi - i és també el camí que ens permetrà avançar cap a una societat en què les persones amb sordesa puguin desenvolupar el seu projecte de vida amb plena autonomia.

I crec que és precisament això el que ens permet veure aquests cinc anys d'Informe: d'on venim, què hem aconseguit i, sobretot, quina feina ens queda encara per fer.

Avui l'ordre de l'acte ens permetrà fer aquest recorregut.

- Primer, compartirem aquesta benvinguda institucional i escoltarem les paraules de la directora general d'Autonomia Personal i Discapacitat del Departament de Drets Socials i Inclusió, Sílvia Subirana.
- Després, el nostre comissionat d'Accessibilitat, Domingo Reina, ens presentarà els resultats de l'*Informe Accessibilitat Auditiva a Catalunya 2026*.
- I finalment, mirarem aquests cinc anys de servei des d'una altra perspectiva amb una taula rodona: amb algunes de les persones que hi heu participat, que heu fet ús del servei i que heu convertit les vostres experiències en una eina de transformació.

Crec que és important que avui escoltem aquestes tres mirades: la institucional, la de les dades i la de les persones. Perquè darrere de cada cas que recull l'informe hi ha una persona que vol fer una cosa tan normal com qualsevol altra persona: informar-se, estudiar, treballar, anar al metge, participar en una activitat o simplement gaudir d'un servei. I el que demanem des de la Federació ACAPPS és precisament això: que la sordesa no sigui una barrera per poder participar com a persones de ple dret.

Vull acabar agraint a totes les persones amb sordesa que durant aquests cinc anys ens heu fet arribar les vostres experiències i algunes esteu aquí compartint aquest acte. Sense vosaltres, aquest informe no tindria sentit.

I també vull reconèixer la feina de tot l'equip de la Federació ACAPPS, que ha convertit aquests casos en intervenció, coneixement i canvi.

Cinc anys després, continuem tenint feina per fer. Però tenim també cinc anys de dades, d'experiències i de feina feta que ens permeten saber millor on som i què hem de continuar transformant.

Moltes gràcies per ser avui aquí i per participar en aquest camí i aquesta lluita cap a l'accessibilitat universal.

I, sense més preàmbuls, dono la paraula a la directora general d'Autonomia Personal i Discapacitat, Sílvia Subirana.